

Людмила... Як це важко написати — пішла з життя. Як важко провести межу між минулим і сьогоденням. Писати про людину в минулому часі, а перед очима таке знайоме обличчя, освітлене дивовижною посмішкою, сині очі, що світяться щирою зацікавленістю та доброзичливістю. Більше ніколи Люда не відкриє двері Інституту соціології, не ввійде у відділ соціології культури і масових комунікацій, де вона працювала понад десять років. Своєю несподіваністю звістка про її смерть багаторазово підсилила переживання тягара втрати.

Майже фізично відчувається порожнеча, що утворилася із її відходом. Співробітникам відділу дуже важко усвідомлювати, як незворотно змінилася атмосфера, що визначає життя маленького колективу. Лише тепер починаєш розуміти: невимушеність, яка ширяла в повітрі, іронічність, дружлюбність, іскрометність суджень та оцінок, конфіденційність відносин значною мірою щедро генерувалися устроєм душі та розуму Людмили Рязанової.

Коли її не стало, уявилося, наскільки дорогоцінними були ці риси її душі, як поцінували та потребували їх її друзі, знайомі, усі, хто трапився їй на життєвому шляху. Попрощатися з нею приїхали колеги та друзі з усіх міст, де Людмилі довелося жити і працювати. З Казані, де розпочався її трудовий шлях, викладацька і наукова діяльність і звідки її відрядили до Москви, в аспірантуру. Філософський факультет Московського державного університету став для молодого вченого новим щаблем наукового професійного зростання. Там Людмила успішно захистила кандидатську дисертацію. Величезною втратою стала смерть Людмили для колег із кафедри філософії Донецького державного університету, де вона працювала багато років. Незважаючи на минулі після переїзду сім'ї до Києва роки, Рязанова як і раніше залишалася для них колегою і близьким другом. Їхні спогади про неї були сповнені тепла, скорботи та водночас вдячності за радість спілкування з Людмилою.

Колеги Рязанової невтомно говорили про позитивну творчу енергію, що вирізняла будь-яку її діяльність — викладацьку, наукову, громадську. Вона перебувала в постійному пошуку нового, збагаченні знань, накопиченні досвіду, що втілювалося в професійному зростанні. Людмила — автор понад п'ятдесяти наукових праць. Із приходом в Інститут соціології вона стала провідним, причому практично єдиним в Україні спеціалістом у царині соціології релігії. Її монографія “Релігійне відродження в Україні: соціокультурний контекст” увійшла, що сьогодні не так уже часто трапляється, у широкий науковий обіг. Провідні українські фахівці у сфері релігієзнавства активно звертаються до неї, цитують, посилаються на цю роботу.

У її пошуку нового, що обіцяв здобуття нових знань, вражень, неабияке місце посідала сфера культури і мистецтва. Особливо можна говорити про поезію. Поезія визначала духовний клімат сім'ї Людмили, оскільки всі члени сім'ї цінують і шанують поетичну творчість. Часто-густо сімейні вечори перетворювалися на вечори поезії. Вона була чутливою до слова, могла правильно оцінити глибину поетичного проникнення в почуття людини, її внутрішній світ. Разом із донькою Оленою вони були першими слухачами і зацікавленими критиками поетичних творів вірного супутника життя, чоловіка Юрія Олександровича. Він є автором творів, написаних у самотній неповторній манері.

Рязанова активно брала участь у художньому житті; виставки, кінофестивалі, прем'єрні спектаклі, концерти — вона відвідувала їх і щедро ділилася своїми враженнями та спостереженнями. І тут гармонійно поєднувалися її любов до літератури, театру, кінематографу з бажанням дослідника осмислити, проаналізувати процеси, що відбуваються в українській культурі. Найяскравіше це виявлялося у працях, де розглядалися проблеми сучасної масової культури. Вони висвітлені так глибоко, так адекватно проаналізовані, що викладачі вищих навчальних закладів рекомендують студентам ці праці як такі, що найповніше розкривають сутність сучасної масової культури. Вона була сповнена бажання продовжити роботу в цьому напрямі, залишилося багато нотаток, начерків для нових статей.

Про Людмилу можна і далі писати як про вченого, допитливого дослідника, але думки і почуття постійно повертаються до її людської неповторності, до тепер уже спогадів про ту теплоту і щирість, що дуже вабили до неї людей. Колеги та друзі з її колишніх місць роботи говорили як про її головну сутнісну рису — про здатність у будь-якій життєвій колізії залишатися самою собою, ніколи не заступати рису, за якою довелось би “бути чи видаватися”. Співробітники Інституту соціології неодноразово мали змогу переконатися у правомірності цих суджень.

Портрет, уміщений у часопису, лише мізерною мірою передає всю глибину її людської чарівності й психологічної привабливості. У нашій вдячній пам'яті Людмила Рязанова, Людочка залишається вродливою, сповненою добрих почуттів, неординарних суджень, із гумором та самоіронією, відкритою світові, такою, що прагне щомиті із вдячністю відчувати повноту буття. Ми завжди будемо пам'ятати її такою.

Друзі, колеги